

MONTY FORD MET HET ORKEST VAN GERARD VAN KREVELEN, IN DE HOF VAN HOLLANDSTUDIO, OP DE ACHTERGROND RUUD IN DE CONTROLEKAMER

DE SKYMASTERS

WAT KOST HET?

Roel Toering: 'Je moet uitgaan van zeker een hele dag opnemen. Dat kost bijvoorbeeld € 600. Dan komt de digitale processing (bewerken/afmischen, red.) voor minstens € 50 per uur. Voor het afmischen van een hele cd rekenen wij meestal een uurtje of twintig. Met het persen, het hoesje, Buma/Stemra-rechten en dat soort dingen erbij ben je al gauw € 3000 tot € 4000 kwijt. En dan ben je echt niet duur uit.'

ZELF OPNEMEN

Ruud van Lieshout: 'Natuurlijk kun je zelf opnemen. Ik vergelijk dat altijd met fotografie. We kunnen allemaal fotograferen, als je een paar honderd euro uitgeeft heb je een prachtig toestelletje en kun je professionele opnames maken. Maar het blijven meestal vakantiekiekjes. Een fotograaf maakt pas echt mooie foto's. Dus iedereen die graag zelf wil opnemen, prima! Voor thuis is het perfect. Maar opnemen is en blijft een vak.'

dat klinken alsof ik buiten bij de kerk sta. Niet alsof ik tussen die klokken hang of naast de speeltafel zit.'

Het is min of meer zijn handelsmerk geworden, de 'live beleving'. 'Thuis moet het voelen alsof je er live bij bent, in de zaal of op het plein. Dat betekent dat je bij een live opname ook microfoons in de zaal hangt, want zo hoor je de reacties van het publiek, die maken de sfeer compleet. Een geluidstechnicus mag nooit stilzitten. Als er geapplaudisseerd of gelachen wordt moet je dat opnemen. Even de zaalmicrofoons ophalen en weer terugzetten. Anders hoor je de podiumartiest door die zaalmicrofoons terug en krijg je zo'n lelijk hol geluid. Je moet dat doseren.'

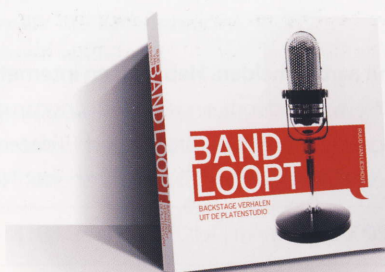
UITSMEREN EN UITSTELLEN

Van Lieshout denkt dat vroeger het artistieke meer op de voorgrond stond. 'We hadden destijds veel minder techniek. Een voorbeeld: als we Toon Hermans opnamen met orkest – vier trompetten, vier trombones, vijf saxen, strijkers en een volledige ritmesectie – dan hing ik boven de strijkers gewoon twee microfoons, omdat ik ze als groep wilde horen. Risico was natuurlijk dat er teveel kopergeluid in de microfoon van de strijkers kwam. Tegenwoordig krijgen de strijkers allemaal zo'n elementje op hun kam. Dan neem je alle instrumenten apart op zonder dat andere instrumenten de klank verstoren en kun je een gebalanceerd strijkorkest samenstellen. Maar dan hoor je wel weer wat gekraak van kammen en andere dingen. En het grote nadeel hieraan is dat het mooie geluid van een viool zich niet kan vormen. Dat gebeurt pas op een zekere afstand. Ieder instrument

heeft een eigen afstand waarbij de klank optimaal tot zijn recht komt. Er bestaan uitgebreide grafieken – in Duitsland is daar veel onderzoek naar gedaan – waarop je precies kunt zien op welke afstand een instrument het beste klinkt.'

'Voor mij is die "ontzettend veel sporen"-techniek van tegenwoordig een beetje het uitsmeren van je onzekerheden en uitstellen van beslissingen. Je kunt dan het hele orkest opnemen, wegsturen en vervolgens op je gemak die 48 sporen apart mixen tot een nieuw orkest. Je kunt een prachtige balans maken, je kunt mensen die te laag zingen hoger laten zingen, allemaal techniek. En het is fijn dat die techniek er is. Maar het haalt wel een beetje de sfeer van het origineel weg. Ach, het is een ouwe kerel die dat zegt dus je hoeft het niet te geloven...'

Van Lieshout peinst nog even na. 'Die cd, dat was een wonder. Kon je ineens zelf cd's maken, ongelooflijk gewoon. De overgang van cd naar dvd ging pijlsnel. Harde schijven, blue-tooth... Een televisie kun je tegenwoordig als een postzegel tegen je muur plakken. Dit houdt natuurlijk niet op, er gaat nog veel meer gebeuren. Misschien dragen we in de toekomst wel een ring waar honderdduizend titels op staan. Ik weet het niet.' ♦

RUUD VAN LIESHOUT – BAND LOOPT
182 PAG. 178 FOTO'S, 450 ARTIESTEN
€18,95. ISBN 9789090244600
KIJK OP WWW.BOEK.NODIG.NL